

Muistoja menneiltä vuosikymmeniltä Liedosta

Elämme tänään itsenäisyytemme 80 juhluvuotta, ja Suomen Sotaveteraaniliiton 40 vuotista taivalta.

Sodan jälkeen, kun oli sopeuduttu siviilielämään, saatu siirtäväki asutettua sekä kalliit sotakorvaukset maksettua ja muutenkin poliittinen elämä alkoi vakiintua, alettiin perustaa paikallisia sotaveteraaniyhdistyksiä. Maakunnalliset yhdistykset aloittivat Varsinais-Suomessa jo v. 1966. Liedossa oltiin odottavalla kannalla. V. 1969 alkoi tapahtua, kun Turun Tienoo -lehdessä olleen ilmoituksen johdosta kokoontui Liedon peruskoululle 19. 10. 69 yhteensä 18 sotaveteraania perustavaan kokoukseen.

Veteraanipiirin toiminnanjohtaja Verannon alustuksen jälkeen kokous päätti perustaa Liedon Veteraanit -nimisen yhdistyksen. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Eero Kivistö ja sihteeriksi Risto Rinnevaara.

Yhdistyksen perustaminen huomioitiin veljien keskuudessa hyvin myönteisenä tapahtumana. Ensimmäisessä vuosikokouksessa oli osallistujia jo 48 ja jäsenmäärä vuoden lopussa 197. Yhdistys pyrki toimimaan sotaveteraaneja yhdistävänä veljesjärjestönä arvoon, asemaan, maailmankatsomukseen ja sukupuoleen katsomatta. Se ei osallistunut puoluepoliittiseen eikä sotilaalliseen toimintaan, vaan pyrki herättämään ja lujittamaan veteraanien yhteenkuuluvuutta ja yhteisvastuuhenkä sekä vakaumusta pyhien ja korkeiden kansallisten elämänarvojen kunnioittamiseksi ja säilyttämiseksi jälkipolville. Näitä periaatteita noudattaen lähti toiminta Liedossa vilkkaasti käyntiin.

Yhdistyksemme lipun nautustilaisuus pidettiin 10. 3. 74. Naisjaosto perustettiin myös v. 1974.

Vuosikokouksessa v. 1975 päätettiin hankkia maa-alue Nautelan Kukkarkosken läheltä. Omistaja Lauri Nautelan kanssa tehtiin vuokrasopimus 20 vuodeksi. Sopimusta laajennettiin tammikuussa -76 koskemaan kaikkiaan n. 2 ha aluetta. Suoritettiin nopeasti hirsitukkien ja rahan keräys sekä rakennussuunnitelman laatiminen. Ripeän talkootyön tuloksena kohosi takalinjojen esikuntakorsun tyyppinen korsutupa, joka vihittiin kesäkuun 6 p:nä 1976. Seurakunnan kirkkoherra Niilo Mattila suoritti korsun vihkimisen. Tilaisuudessa oli useita satoja juhluvieraita.

Kun kerran rakentamisen alkuun oli päästy, kohosi seuraavana vuonna hirsinen savusauna. Sen vierellä sijaitsee kaivuulla aikaansaatu Korsujärvi, josta laajentamalla saatiin oivallinen uimapaikka. Lauri Nautela osoitti edelleen erinomaista ymmärtämystä sotaveteraanasialle ja niin koko alue saatiin ostaa omaksi v. 1977.

Korsutuvasta ja savusaunasta onkin sittemmin tullut veteraanisisarten ja -veljien toiminnan keskipiste. Vuonna 1979 Korsutupa sai taiteilija Pauli Sipposen tekemän freskotyyppisen maalauksen "Sodasta kotiin palaava rakas isä" sekä v. 1996 hankitun taulun "Kotiinpaluu".

Maanpuolustajien kivi.

Vuosijuhlia olemme viettäneet 10, 15, 20, 25 vuosien merkeissä.

Vuonna 1988 yhdistys hyväksyi uudet mallisäännöt ja muutti nimeään. Nyt nimi on Liedon Sotaveteraanit ry.

Veteraani- ja reserviläisjärjestöjen toimesta ja lahjarojen turvin pystytettiin lietolaisten sotaan lähdön muistomerkki "Veteraanikivi" Maamiesseuratalon, entisen Suojeluskuntatalon läheisyyteen. Kivi paljastettiin v. 1988 Itsenäisyyspäivänä. Sen välittämä viesti juhluvieraille oli: Olkoon tämä vapauden ja itsenäisyyden tahdon kannustava sanoma nuoremmille polville veteraaneilta, jotka halusivat olla maamme viimeiset sotaveteraanit.

Toiminnan alkuaikoina ei päästy varsinaiseen kuntoutukseen. 60- ja 70-luku olivat vielä pääosin rakentamisen, työn ja ahertamisen aikaa. 80-luvulla on jo satsattu voimakkaammin veljiemme kuntoutukseen. Tähän on myötävaikuttanut kunnalta saatu taloudellinen tuki. Vuosittain on pystytty paikallisissa laitoksissa antamaan avo-

kuntoutusta noin 60-70 veteraanille. Yhteiset saunaillat Säästöpankin kerhotiloissa, oman savusaunamme lisäksi, ovat olleet mieltä virkistäviä, henkistä kuntoutusta, vanhojen kavereitten yhdessä oloa, aseveljien tukemista, paljon uudenkin aikaansaamista, viestin viemistä isänmaamme kohtalon hetkistä nykypäivän ihmiselle.

Yhdistyksemme jäsenmäärä on pyörinyt siinä 260-280 välillä. Tunnuksen omaavia naisia on n. 30. Viimeinen iltahuuto tavoittaa vuosittain 10-20 veteraania.

Merkittävä tapahtuma v. 1996 oli, kun yhdistykseen perustettiin perinne-tukijaosto. Jaoston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin tarmokas, isänmaata arvostava, sen perinteitä kunnioittava nuori, Seppo Posio ja sihteeriksi Jari Iljamo. Yhdistyksemme on jo useasti saanut nauttia monista perinne-tukijaoston järjestämistä virkistysmatkoista, illanvietoista ym. Tällaista me ikääntyneet veljet ja sisaret kaipaamme.

Oma toimintamme on tavallaan jäänyt lepäämään laakereilleen. Tämä on valitettavaa, elämme tänäänkin isänmaamme 80 juhluvuotta, aiheita kokoontumiseen pitäisi olla.

Liedon Lions Clubin toimesta pystytettiin keväällä 1997 kunnantalon ja kirkon välimaastoon patsas isänmaan puolustajille. Kivi on peräisin Liedon peruskallios-

ta. Patsas paljastettiin Liedon päivänä 8. 6.

Toinen maininnan arvoinen aikaansaannos, kiinteistömme säätiöittäminen, on myöskin kuluvalta vuodelta. Korsutupamme, savusauna ja arvokas puistometsä haluttiin näin turvata ja luovuttaa perinteitä kunnioittavalle säätiölle.

Meillä on yhteiset muistot, joita ei mikään eikä kukaan voi meiltä riistää. Ne eivät milloinkaan katoa. Suomalaisen puolustustahto on itsesyntyistä ja sisältäpäin tulevaa mieltä, ilman ulkoista vaikutusta.

Me saimme olla pelastamassa tätä maata. Vapaudesta maksettiin kova hinta, mutta mitkään uhraukset eivät ole liian suuria, kun on kyse vapaasta isänmaasta. Meidän pitää muistaa kaatuneita aseveljiämme. Menkäämme kesällä - talvella kaikessa rauhassa aseveljiemme haudoille hiljentymään, kiittämään ja kunnioittamaan.

Rivien harventuessa yhteenkuuluvuus tiivistyy. Tarvitsemme yhä konkreettisemmin toistemme tuen.

Suomi tarvitsee tienviitakseen Sotaveteraanien elämän rohkeuden.

Urho Jalonen

Liedon Sotaveteraanien sihteer

Viihde-elektronikan myynti- ja huoltoliike TELEMATIKKY Kärpiöentie 6, Lieto, puh. 4872 138 RTV-asentaja Matti Jalo - myös antenniasennuksia	KALERO KUMMALA Puh. 2370 488
Turun Juva Oy TIETOTAITOTALO Pitkämäenkatu 11 B FIN-20250 TURKU Puh (02) 254 6611	LAATUA KAUTTA MAAILMAN! TAVARATALOT • TURKU • PARAINEN • LAITILA
PAULIINA Palvelemme ma-pe 9-20 la 9-18 AURA puh. 4860 800	LUOTETTAVAA KIINTEISTÖNVÄLITYSTÄ TILIAURA OY Aura 4762 5550, Turku Kauppiask. 4 a, p. 02-2519 106
PARTURI-KAMPAAMO LUKKAKIKKA AURA Eija & Eila p. 4860 980	AURAN APTEEKKI AURAN APTEEKKI Arkisin 9-17 Lauantaisin 9-13 02-486 0024
VAATTEET NAISILLE JA LAPSILLE! P & R putiikki Liikekeskus Aura, p. 4860 946	